

let amb les ruïnes d'una torre. A Senet l'anomenen *Castell d'Estrada*. La pronunciació popular té sempre la sibilant sonora intervocàlica. A Aneto: *es kastièzōs* (Coromines, Ll. XIX, 149 i 152); *kastièzō* (Terrado 1986). És un cas més d'una llista bastant extensa de noms ribagorçans i pallaresos que presenten diftongació de la vocal tònica, fenomen que va ser rebutjat pel català: *Ansiarra* (Biesques d'Ovarra), *Aperieso* (Aneto), *Escobedieso* (Vilaller), *Sassieso* (Cornudella).

Castieso és també el nom d'un petit estany a Cabdella, sota l'estany *Mòrto*, proper al grandió *Estany Gento*. És ben conegut dels pastors i dels pescadors de truites. Pron. pop.: *kastièzō* (Terrado 1992). Tenim ací un paral·lel de l'aranès *Castiero*.

[*Castiero*. Terçó de la Vall d'Aran que tenia com a capital Viella.

De CASTELLUM, amb diftongació de la ě tònica (cf. *E.T.C.* I, 134; *PVArGc*, 56, 7-10). El nom devia venir de l'antic castell del te. de Viella, a l'indret on ara en diuen *El Casteràs* (*PVArGc*, 394b29-34). J. C.]

No hi ha en aquests feréstecs paratges de Cabdella cap resta de construcció defensiva (innecessària en un lloc tan desert), però a la vora mateix de l'aigua s'aixeca un turó tallat a pic, un bon escull per als pescadors que volen donar la volta a l'estany. Ens digueren que «en aquell bony era freqüent que s'hi enfeixanqués el bestiar» i que aleshores els pastors hi baixaven amb una corda i llançaven l'animal des de damunt de la roca a l'aigua. L'animal arribava nedant fins a la vora, on podia recuperar-lo el pastor. Aquest turó és per tant una de les típiques construccions rocoses que poden metafòricament comparar-se a un castell.

Castètx. Partideta prop del poble d'Espot (Cor. xxxvii, 72.21). Segons les notes de JCor. no hi ha allà rastre de parets i sembla ser un nom personal. El tractament fonètic, propi del gascó i aliè al català, avala la interpretació del topònim com un nom personal, potser d'un antic propietari, convertit en nom de lloc.

El Castero. És una partida del terme de Güel (vall de l'Isàvena, Ribagorça) (cf. Serrano i Sanz, *Notícies y Documentos de Ribagorça*, p. 478).

Casterissol. En el terme d'Esperan (Alta Ribagorça), hi ha cap a la part de ponent i per sota del llogaret, avui ja deshabitat, una petita construcció feta de pedres ben treballades. El nostre informant ens digué que hi tancaven el bestiar perquè era un lloc inaccessible per als llops. Això és degut a una particularitat constructiva ben notable: a la part superior hi ha unes pedres incrustades perpendicularment a la paret, ço que feia que els llops topessin amb aquestes pedres i no poguessin enfil·lar-se sobre el mur. Com veiem devia de tractar-se d'alguna construcció defensiva, d'algun castell, usat en temps de pau com corral de bestiar. L'ètimon clar és un derivat de *castell*, amb sufix *-is*, al qual s'ha afegit un sufix diminutiu *-ol*.

Es Casterasses. Partida al terme de Unarre (Alt Pallars) (cf. *E.T.C.* I, 132).

El Castesillo. Partida de Torlarribera (vall del Turbó, Ribagorça). Podem partir simplement de la forma romànica *Castieso* i suposar que d'ella s'ha derivat un

diminutiu *Castesillo*. Però, puix que tenim documentada al S. XI la forma *Kastillilgu* — «domna Adulina de *Kastillilgu*» (Gili, *HMP* II, 101) — podem també pensar que una forma amb dues palatals ha dissimilat la primera d'elles. Seria una evolució com **kastelĭlo* > *kastezilo* d'un diminutiu en *-IC(U)LU* de CASTELLUM. X. T.

CASTIGALEU

Poble de l'Alta Ribagorça.

PRON. POP.: *kastigaléu*, oït per JCor. a Casserres (xvi, 118) i a Tolba (xvi, 163); *kastigaléu*, a Castigaleu (xvii, 147).

Castellum Galef a. 1171 (Miret, *TemplH.*, 133); *Castel Galef* a. 1277 (Soldevila, *Pere el Gran* I, 2.^o, part. 83); *Castelgalef* a. 1279 (*Rationes Decim.* I, 115); *Castelgalet* a. 1279 (ibid.); *Castelgaleff* a. 1280 (ibid. I, 134); *Castell Galef* a. 1280 (Carreras Candi, *Miscel.* II, 41); *Castigaleu* a. 1620 (*BAEC* XI, 124).

ETIM. Compost del llatí CASTELLUM 'fort, castell' amb el NP aràbic *Ĥallāf* (Hess, 21a; *GouvGralAlg*), és a dir, 'castell de *Ĥallāf*'. *Castell* palatalitza la *e* en *Castil(l)*, i després la dissimilació elimina la *-l*; la *-f* aràbiga en fi de mot es confon sovint amb *-b* (veg. *DECat*, s. v. *garrafa* i *garrofa*) i el *ĥ* dona *g* (cf. *Margalef* < *marġ ĥallāf*): per això es passà de *ĥalef* a *-galef* (1171 ss.) i d'aquí a *galeu*, *-eu* (1120) (cf. *E.T.C.* I, 118; I, 265; II, 80-81). En un doc. d'Osca a. 1098: «*In Osca illas casas q. fuerunt de Alamin Ibn Halib*» (*Rev. Ar.* 1902, p. 68) hi ha un NP parònim, si bé un poc diferent, de l'arrel *blb* (Hess, 52b). J. F. C. i J. C.

CASTISSENT

Llogaret vora la N. Ribagorçana pertanyent al mun. de Fígols de la Conca.

PRON. MOD.: *kastisén*, oït per Casac. allí.

DOC. ANT. *Castrum Castello Sancto* a. 1077 (*Liber Feudorum* I, 92); *Castelli Sancti* a. 1100 (Hinojosa, *Reg.Señ.Cat.*, 78); *Castrum Sanctum* a. 1171 (Miret, *TemplH.*, 133); *Castedsent* a. 1180-1190 (ibid., 539); *Castel Sent* a. 1277 (Soldevila, *Pere el Gran* I, 2.^o, part. 83); *Castellsent* a. 1280 (Carreras Candi, *Miscel.* II, 40); *Castell Sent* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 75).

ETIM. Compost del llatí CASTELLUM SANCTI 'castell de Sanç o Sanctius' (cf. *E.T.C.* II, 80-81) amb ANCT > aint > ent com en el cat. ant. *sent* = *sant* (veg. *DECat* VIII, s. v.). J. F. C.

Castorno, V. *Casterner*

CASTROSSIT

Agregat al terme de Calbera (Alta Ribagorça).

PRON. POP.: *kastrossit*, oït per JCor. a Lasquarri (xix, 13.26) i a Sant Esteve del Mall (xix, 35.15).

DOC. ANT. *Castello Citi* a. 990 (Abadal, *Comt. Pall.Rib.*, 290); *Castrocid* a. 1595 (*Esp.Sagr.* XLVIII,